

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
20/11286-2

Dato:
21.09.2020

Høringsuttalelse til forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevern og forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevernsarbeid

Kunnskapsdepartementet har sendt ut forslag til forskrift om retningslinjer for to barnevernsfaglige masterutdanninger på høring: masterutdanning i barnevern og masterutdanning i barnevernsarbeid. Høringsfristen er satt til 30.09.2020

Kunnskapsdepartementet har bedt om høringsinstansenes syn på spørsmål til hver av forskriftene. Det er henholdsvis 9 og 10 spørsmål til hver av forskriftene som ønskes besvart og høringsinstansene er bedt om å besvare de spørsmålene som ansees relevant.

Forskriftene er ment å sikre nødvendig styring slik at utdanningene fremstår som enhetlige og gjenkjennelige uavhengig av utdanningsinstitusjon, og samtidig gi rom for lokal tilpasning og utvikling ved den enkelte institusjon. De skal videre kunne fungere fleksibelt med tanke på å endre kravene dersom kompetansebehovene i tjenestene endres, og samtidig ivareta utdanningsinstitusjonenes, tjenestenes og studentenes behov for forutsigbarhet.

Forskriften skal være på et overordnet nivå og består av følgende innhold:

- Virkeområde og formål for forskriften
- Formålet med utdanningen
- Læringsutbyttebeskrivelser
- Beskrivelse av studiets oppbygning
- Beskrivelse av iverksettelse av forskriften

Sarpsborg kommune gir i all hovedsak at sin tilslutning til begge forskriftene. Eventuelle nyanser i uttalelsene fremkommer i svarene under de enkelte spørsmål. Sarpsborg kommune vil innledningsvis anmode Kunnskapsdepartementet om å vurdere en samlet masterutdanning for barnevern fremfor to utdanninger.

Utredning:

Kunnskapsdepartementet har presisert at utkastet til forskrifter blant annet må ses i sammenheng med regjeringens høringsnotat om kompetanse i barnevernet, der det foreslås å innføre krav om mastergrad for visse oppgaver i barnevernet. Det generelle

forsvarlighetskravet som gjelder for kommunenes barneverntjeneste om å ha en bemanning, kompetanse og kvalifikasjoner som er tilstrekkelig for å ivareta kommunens oppgaver etter barnevernloven blir tydeliggjort ved krav om endret kompetanse. Kommunens råderett til selv å vurdere og definere hvilken bemanning og kompetanse barneverntjenesten trenger videreføres.

Kunnskapsdepartementet har bedt om høringsinstansens syn på enkeltspørsmål til begge forskriftene. Bortsett fra et spørsmål om opptakskrav til masterutdanning i barnevernsarbeid er spørsmålene likelydende i begge forskriftene. Sarpsborg kommune har valgt å besvare begge forskriftene under ett.

1) I hvilken grad vurderes læringsutbyttebeskrivelsene i utkastet til forskrifter å dekke behovet for kompetanse i barnevernet?

Læringsutbytte angir hva en kandidat vet, kan og er i stand til å gjøre som et resultat av en læringsprosess. Kommunen anser at forventinger til den enkeltes kunnskap er godt beskrevet i begge forskriftene.

2) I hvilken grad vurderes utkast til forskrifter å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Vi ber særlig brukerorganisasjoner gi innspill på dette spørsmålet.

Mange av barnevernstjenestens oppgaver stiller store krav til at ansatte har analytiske ferdigheter og god juridisk kompetanse. Det forutsettes at de har evnen til å kunne forstå, tolke og gjøre rede for de faktiske forholdene i saken, håndtere vanskelige dilemmaer, vekte ulike hensyn og ta avgjørelser som bidrar til av barnevernlovens formål oppfylles.

Masterutdanningene vektlegger å sette kandidatene i stand til å mestre avansert analytisk, kritisk og klinisk kompetanse for å kunne arbeide med komplekse problemstillinger. Sarpsborg kommune ser at dette er vektlagt i begge forskriftene. Kompetanseområdene i hver av utdanningene er allikevel ulikt definert. For å sikre likeverdig kunnskap mener Sarpsborg kommune at utdanningene bør ha samsvarende kompetanseområder. Forsvarlig rettsanvendelse/rettsikkerhet i barnevernet og utredning, analyse og beslutning om tiltak knyttet til barnets omsorgssituasjon bør inngå i begge masterutdanningene.

3) Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning)? Vi ber særlig utdanningsinstitusjonene gi innspill på dette spørsmålet.

Spørsmål er ikke besvart da dette retter seg mot utdanningsinstitusjonene

4) Formålet med forskriften er å sikre at kandidater med samme utdanning får samme sluttkompetanse uavhengig hvilken utdanningsinstitusjon de er utdannet ved. Hvordan vurderes dette å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene?

Kommunen mener at dette er godt ivaretatt i begge forskriftene.

5) Er det kompetanse som mangler i høringsutkastet til forskrifter? I så fall hvilke?

Kommune mener at kompetanseområdet forsvarelig rettsanvendelse/rettsikkerhet i barnevernet og utredning, analyse og beslutning om tiltak knyttet til barnets omsorgssituasjon også bør inngå i masterutdanning i barnevernsarbeid. Denne kompetansen er essensiell for arbeidet i den kommunale barnevernstjeneste. Dersom kandidater ikke har denne kompetansen kan det synes som om masterutdanning barnevern er mer relevant for arbeid i barneverntjenesten enn masterutdanning i barnevernsarbeid. Mulig forskjellen i så fall bør tydeliggjøres i forskriftens paragraf 2.

6) Er det innhold som bør tas ut eller nedtones i utdanningene? I så fall hva:

Kommunen vurderer at begge forskriftene ivaretar at fremtidens ansatte i kommunal barneverntjeneste og i barnevernsinstitusjoner får økt kompetanse på viktige barnevernsfaglige områder.

- 7) Det er foreslått nasjonal deleksamen for utdanningene. Vi ber om høringsinstansenes innspill på en mulig innføring av nasjonal deleksamen i jus for de barnevernsfaglige masterutdanningene.

Kommunen støtter at det bør være nasjonale deksamener i jus for begge masterprogrammene.

- 8) Praksisstudier kan beskrives i forskriften, men skal da beskrives på et overordnet nivå. Detaljert beskrivelse av praksisstudiene skal skje ved den enkelte utdanningsinstitusjon. Det er ikke lagt inn krav om praksisstudier i utdanningene. Utdanningsinstitusjonene kan likevel tilby praksisstudier som en del av utdanningene. Vi ber høringsinstansene særlig vurdere om det bør forskriftsfestes krav til praksis i utdanningene eller om dette kan vurderes ved den enkelte utdanningsinstitusjon?

Kommunen støtter programgruppen sin vurdering om at masterutdanningen ikke bør inneholde praksis da det å ta disse utdanningen må kunne kombineres med arbeid i 1. linje barnevern. Alternativet fryktes det er at mange velger avslutte sitt arbeid i den kommunale barneverntjenesten. Kommunen er usikker på om det er lurt at det åpnes for at læremålene kan oppnås gjennom praksis slik det er beskrevet i § 17.

- 9) Har du/dere andre innspill enn det dere allerede har gitt ovenfor?

Kommunen mener at punktet i forskriften om «*har avansert kunnskap om systematisk internkontroll og kan identifisere avvik fra kunnskapsbasert praksis og endre praksis ved behov*» bør være med i begge masterprogrammene. Det å ha dette fokuset i en stor del av en personalgruppe bidrar til en sunn organisasjon.

Kommunen mener at det som fremkommer i forskrift til master i barnevernsarbeid i §2; *Kandidatene skal også kunne sette i gang og lede fagutviklingsprosjekt og utvikle relevante problemstillinger, samt kunne designe og gjennomføre forskning. Videre Master i barnevernsarbeid skal også kvalifisere til arbeid i ulike kompetansemiljøer, forsknings- og utdanningsinstitusjoner bør være gjeldende for begge masterutdanningene.*

Kommunen deler kunnskapsdepartementets oppfatning om at masterutdanningene sikrer en faglig fordypning og bidrar til å integrere teori og ferdighetstrening. Praksis fra barnevernfeltet burde vektlegges tydeligere.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

Endret kompetansekrav for barnevernsansatte innebærer at den enkelte instans setter av tid og ressurser til kompetansehevende tiltak. Innføring av kompetansekrav vil medføre økte lønnskostnader for kommunen. Tiltaket forutsetter økte statlige midler.

Miljø:

Ikke vurdert

Folkehelse:

God kvalitet i barneverntjenestens saksbehandling er avgjørende for rettsikkerheten til barn og familier i barnevernet. Økt kompetanse på barnevernets område vil bidra til at barn og familier i en vanskelig livssituasjon møter et fagmiljø som gir tillit og trygghet. Dette er avgjørende både for at befolkningen skal ha tillit til barnevernet og for at barn og familier skal få den hjelpen de trenger.

Kommunedirektørens anbefaling:

Kommunedirektøren anbefaler at de vurderinger som fremkommer i saken utgjør kommunens høringsuttalelse til forskriftene om nasjonale retningslinjer for masterutdanning i barnevern og barnevernsarbeid.

Med hilsen

Else-Grethe Mathisen
Rådgiver barnevernstjenesten

Dette brevet er signert elektronisk

Saksbehandler: Else-Grethe Mathisen, Virksomhet barnevern